

MAGYAR LAPOK

XIII. évfolyam, 143 (3589) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12—27.

Délangliát mára virradó éjszaka is repülőbombák árasztották el

Német és magyar vadászok heves légiharcot vívtak az Ostmark fölé ma délelőtt berepült bombázókötelékekkel. — Hivatalos jelentés az éjszakai ellenséges berepülésről

A MTI jelenti: Június 29-én az éjjeli órákban egyes ellenséges repülőgépek széles utvonalon a Dunántul nyugati részén, délről észak felé haladva atrepültek az ország légterét, majd nyugat felé kanyarodtak el. Bombázásról, károkról jelentés nem érkezett.

Berlinből jelntik: (MTI) Mint az Interinf értesül, június 30-án, a kora reggeli órákban amerikai bombázókötelékek repültek be vadászvédelem kíséretében az Ostmark fölé. A támadók a német légvédelem erős elszánt ellenállásába ütköztek. Bécs külső körzeteiben az előretolt amerikai bombázók rendkívül erős elhárítóüzbe kerültek. A berepülés és visszarepülésük során a német és magyar vadászrok szembeszálltak az ellenséggel. A Duna térségében, valamint a magyar-német határterület fölött heves légiharcok fejlődtek ki.

Amszterdamból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: Dél-Angliát — mint a brit hírszolgálat jelenti — péntekre virradó éjszaka is repülőbombák árasztották el.

Lisszabomból jelenti: (MTI) Itteni politikai körökben felkeltette a figyelmet az a körülmény, hogy a legújabb angol lapok a németek zavaró tüzének hatására vonatkozó hangjukat megváltoztatták, amennyiben most már nem tartják azt jelentéktelennek és mindig őszintébben ismerik el a német lövedékek hatását. Így többek között olyan újságok, mint az Observer és a Daily Telegraph utaltak arra, hogy a keletkezett károk lényegesen nagyobbak, mint ahogyan azt kezdetben hitték. Lisszabomban azt hiszik, hogy az angol cenzura a rendelkezések enyhítése arra vezethető vissza, hogy London lakosságát felháborította az a tény, hogy az új német fegyver által okozott szenvedések tényét csökkenteni, illetve teljesen elhallgatni akarták.

Hétfőn megleptésszerűen elmaradt az angol rádió 18.30 órás adása, amelyet az amerikai rádió részére szoktak közvetíteni. Helyette zenét adtak. A beszélő bejelentette, hogy a hiranyag és a hozzáfűzött kommentárok közvetítése pillanatnyilag keresztülvihetetlen. Indokolást nem adtak. Stockholmban nem tartják kizártnak, hogy a zavart az „V. 1.” működése okozta. London lövetése hétfőn is tartott. (TP)

Berlinből jelenti: (MTI) Az egész német sajtó hangsúlyozza, hogy Anglia most már nem tudja sokáig letagadni az új fegyver alkalmazásának következményeit. Az angol lapok jelentéseiből máris le lehet szögezni a következő tényeket:

1. Hamisnak bizonyult minden eddig ferjesztett angol hivatalos jelentés, mely azt állította, hogy megvan a lehetőség az új fegyver elhárításának.

2. Most már Angliában is tudják, hogy majdnem teljesen meghiusulnak azok a kísérletek, amelyek külvérsi helyen akarják megsemmisíteni az új német fegyvert.

3. Az angolok tisztában vannak azzal, hogy a „V. 1.” nevű titkos fegyvert továbbá új fegyverek követik és hogy a „V. 1.” bevetése nem korlátozott időre szól.

4. Az Angliában okozott károk jóval nagyobbak, mint ahogyan a lakónikus ró-

vidságú angol hivatalos jelentések beismerik.

5. Angol katonai szakkörök veszedelmes és katonai téren igen hatásos tevékenként értékelik a „V. 1.”-et. (NST)

Milano. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Angol-amerikai bombázók június 28-ra virradó éjszaka támadást intéztek Trieszt és Pola kikötője ellen. A bombák Trieszt sűrűn lakott részeiben súlyos pusztításokat okoztak. A bombázás következtében sokan életüket veszítették.

Berlin. (MTI) A Német Távirati Iroda jelenti: Június 29-én a délelőtti órákban északamerikai bombázókötelékek középnémet területek ellen intézett támadásai során eddigi — nem teljes — jelentései szerint 10 négymotoros

Egyhangú szavazással

Vitéz Teleki Mihályt választották a Magyar Élet Pártja elnökévé

Bocsáry Kálmán és Hunyadi-Búzás Endre országos alelnökök

A Magyar Országos Tudósító jelenti: A Magyar Élet pártja szerdán este pártértekezletet tartott, amelyen igen nagy számban vettek részt a párt törvényhozó tagjai és a főispánok. Az értekezleten megjelent vitéz Sztójay Döme miniszterelnök vezetésével a kormány több tagja is. Vitéz gróf Teleki Mihály elnöki megnyitójában beszámolt a pártnak arról a törekvéséről, hogy a jobboldali egységet megteremtse. Az ebből a célból kiküldött kéttagú bizottság nem tudott megfelelő feladatának, ezért, továbbá, mert az adott helyzetben a párt politikai irányítása és a párt szervezési feladata állandó és teljes jogkörrel rendelkező pártfelelősséget kíván, kérte az értekezletet, fogadja el a bizottság tagjainak lemondását és válasszon új pártvezetőséget.

északamerikai repülőgépet pusztítottak el. A Középnémetország fölött vívott légiharcokban ezenkívül négy amerikai nagyhatósugarú gépet lőttek le.

Stockholm. (MTI.) A Times című amerikai folyóirat beszámol arról, hogy

Sztalin meghívta Moszkvába De Gaulle-t

Rómában megnyílt a hivatalos szovjet híriroda fiókjintézete

Barcelona. (MTI.) A német TI jelenti: A spanyol sajtó jelentése szerint az algéri szovjet nagykövet átadta de Gaullenak Sztalin meghívását, hogy látogasson el Moszkvába.

Milano. (MTI) A Német TI jelenti Olaszországnak a szövetségesek által megszállt részéből érkezett jelentések szerint Bonomi kormánya teljesen tehetetlen és az angolszász hatóságok feltűnő közömbösen kezelik. A politikai pártok körében nagy a csalódás.

Milano. (MTI) A Német TI jelenti: Rómában éppen most nyílt meg a hivatalos szovjet híriroda fiókjintézete. A római angolszász katonai hatóság-

a jugoszláviai partizáncsapatok egészségügyi szolgálata igen alacsony színvonalu. Jugoszláv adatok szerint a partizánoknak van ugyan 500 orvosuk, de gyógyszerük nincs elég. Egyeszer a kábítószerek fogynak ki, máskor a kötözőszerek. Talán egyedül a csungkingi csapatok kivételével Tito csapatainál a legnagyobb a esonkulások számaránya. A múlt télen többszáz partizán meztelán járt és a lefagyott lábukat le kellett vágni. Némelykor 6 hét is eltelt, amíg a sebesülteket kórházba lehetett vinni. Még ha nem is hal meg az ilyen ember, egész életére rokkant marad. A sebesülteknek mintegy 70 százaléka többé nem lesz alkalmas katonai szolgálatra.

gok a Taes irodának külön rádióállomást adtak és felhatalmazták kommunista hiranyag kisugárzására.

Osló. (MTI.) A Német TI jelenti: Egyik londoni lap jelentése szerint a norvég emigráns kormány érintkezésbe lépett a szovjet kormánnyal Norvégiának szovjet csapatok által történő megszállása érdekében. Ez a hír Norvégiában nagy visszhangot keltett. A lapok egyöntetűen megalapítják, hogy ez a Szovjetnek Észak felé irányuló hatalmi igényeivel áll összefüggésben és Anglia és az Egyesült Államok csak mellék-szereplők az ügyben, mert az ő számukra Sztalin akarata felsőbb törvényt jelent.

let egyhangú szavazással a párt országos elnökévé, Bocsáry Kálmánt és Hunyadi-Búzás Endrét a párt országos alelnökévé választotta meg.

Vitéz Sztójay Döme miniszterelnök arra kérte a párt új vezetőit, hogy a pártot a leghatározottabb jobboldali irányban, a nemzeti egység és a szelb magyar jövő felé vezesse.

Vitéz Teleki Mihály köszönetet mondott az iránta megnyilvánuló bizalomért és hangoztatta, hogy arra törekszik, hogy a kormányban képviselt jobboldali pártokkal az együttműködést biztosítsa. — Különösen gondja lesz arra, hogy a párttal szövetségben lévő Erdélyi Párttal a bajtáesi és testvéri együttműködés szálait még erősebbre fűzze. A pártértekezlet ezután még szűkebbkörű pártvezetőséget választott.

Nehézségek a volt gettó területén lévő keresztény házak tulajdonosainak visszaköltöztetése körül

Nagyvárad, jun. 30. A volt gettóban lévő lakásokban már annyira előrehaladt az ingóságok leltározásának és elszállításának munkája, hogy a jövő hét folyamán már valószínűleg megnyitják az egész területet a lakosság számára. Ekkorra a fertőtlenítéssel is elkészülnek a hatóságok a rövid időn belül helyreállítják a belterület kerítését is, de a bizonyára nagymértékben megrongált lakóhelyiségek javítására még nincsenek megnyugtató intézkedések. A zsidó tulajdonosok képző házak renoválása nem gond egyelőre, de a keresztény ingatlanok tulajdonosainak egyrésze kétségkívül vissza óhajt költözködni elhagyott otthonába s ha lehetőségük nyílik a rendelkezésekre bocsátott zsidó lakásban megmaradni és ez valamilyen szempontból előnyösebb számukra, akkor igyekezni fognak a keresztény háztulajdonosok minél előbb behatolni házaikat s ennek elengedhetetlen előfeltétele a lakások kifizetése.

A helyettes polgármester javaslatot tett az illetékes kormánytényezőknek, hogy a keresztény tulajdonosok házaikat a város a zsidó vagyon terhére hozassa rendbe. De azt a választ kapta, hogy tartsa magát a város vezetősége az erre vonatkozólag kiadott rendelkezésekhez. E rendelkezések azonban nem nyújtják módot arra, hogy a hatóságok a gettó területén lévő keresztény ingatlanokat a zsidó vagyon terhére javítsák ki és teljesen rendbehozza adják át a tulajdonosoknak. Sőt még azt sem tehetik lehetővé a rendelkezések, hogy a keresztény háztulajdonosok hatósági költségen költöztessék vissza a felszabadult gettó területére.

Ezek az intézkedések méltánytalannak látszanak. Mert már a gettó területéről való kihurokolás is sok költséget jelentett a lakosság számára, ha a fuvarozó járműveket és a munkásokat rendelkezésre bocsátotta is a város. De ezt a kiadást és a hurokolással járó hátrányokat készséggel viselte mindenki a cél érdekében. A zsidó-átköltözés következtében megrongált lakások helyreállításának és a visszaköltözködésnek a költségeit azonban kevesen tudják fedezni — vagy előlegezni — a mai körülmények között, amikor úgy a munkabérek, mint pedig a fuvardíjak rendkívül emelkedtek. Ha tehát arra kötelezik a keresztény háztulajdonosokat, hogy előlegezzék ezeket a költségeket, amelyek visszatérítését majd igényelhetik a hatóságoktól, akkor számos polgárt állítanak megoldhatatlan feladatok elé. Jórészt kisemberekről van ugyanis szó, akik minden anyagi erejüket kimerítették ingatlanuk megszerzésével, illetve felépítésével. Nem méltányos bárkitől is megkívánni, hogy adósságokba verje magát olyan költségek előteremtésére, amelyek a legelőnyösebb jogi okoskodás szerint is csak a hatóságokat terhelhetik, amely hatóságok viszont a lefoglalt zsidó vagyonokban elegendő fedezetet találnak.

Megnyugtató lenne az érdekelt polgárok részére, ha ezt a kérdést újabb kormányintézkedés a méltányosság szempontjainak figyelembevételével rendezné.

A háztulajdonosok küldöttsége a helyettes polgármesternél

Mint lapzártkor értesülünk a volt gettó területén lévő házak tulajdonosainak

nevében Csanda Endre győzezerész, Zagyai Mihály építőmester és vitéz Papp Ferenc küldöttségileg jelentek meg a helyettes polgármesternél és több mint 30 aláírással emlékiratot terjesztettek elő a zsidók áttelepítésével kapcsolatban kiköltöztetett keresztény háztulajdonosok kérelmével.

Kérik a háztulajdonosok, hogy költségen állítsanak helyre ingatlanjaikat, a hatóságok fedezzék visszaköltöztetésük költségeit és arra az időre, amíg házaikat nem használhatták, lakbérmentesítésben és adóelengedésben részesüljenek. Leszögezi az emlékirat, hogy a háztulajdonosok a kiköltöztetés tényével amugyis elég áldozatot hoztak a közösség érdekében.

A helyettes polgármester kijelentette a küldöttség előtt, hogy a kéréseket az erre vonatkozó rendelkezések értelmében egyelőre nem teljesítheti, bár elismeri a háztulajdonosok kívánságainak indokolt voltát. A kérdés rendezése a helyettes polgármester elgondolása szerint a következőképpen fog történni. Az érdekelt háztulajdonosok a Háztulajdonosok Szövetsége útján beterjesztik a volt gettóban lévő keresztény házak lejtromát. A jövő hét folyamán eltűnnek a volt gettót körülvevő kerítések és az

érdekelt átvehetik ingatlanukat. A város minden keresztény hához műszaki bizottságot küld ki, amely a tulajdonosok jelenlétében megállapítja, hogy milyen és mekkora költséget igénylő javítások szükségesek ott s az erre vonatkozó adatokat a polgármester pártoló javaslatával terjeszti fel a belügyminisztériumnak. A miniszter döntésétől függ, hogy a háztulajdonosok igényei a zsidó vagyon terhére kielégítést nyernek-e vagy sem. A miniszter kedvezőtlen döntése esetén a polgármester valószínűleg a törvényhatóság közgyűlése elé terjeszti a kérdést, mert amennyiben a háztulajdonosok készíadásainak fedezését a kormány a zsidó vagyon terhére nem engedélyezi, előreláthatólag a város lesz kénytelen a kártalanítást vállalni.

Sérelmes a háztulajdonosokra az is, hogy a hatóság csak azoknak a házaknak a fertőtlenítését végzi el a volt gettó területén, amelyekben fertőző betegségek voltak a zsidók ottlakása idején. Kívánatos volna, hogy a város egészségügyi közegei mindenütt végezzék el a fertőtlenítést, illetve a feregtelenítés munkáját s ugyanolyan tiszta állapotban adják át a házakat, amilyenben azok a zsidók részére való igénybevételkor voltak.

A vállalati vezetők értekezlete a Nemzeti Munkaközpontban

Csak az egészséges gazdasági élet lehet a vállalati vezetők célja

Nagyvárad, június 30. Szabó János NEMK elnök, országgyűlési képviselő előzetes gyűlést tartottak szerdán este a kijelölt vállalati vezetők a Nemzeti Munkaközpont székében. Három fontos kérdés megtárgyalása tette okvetlenül szükségessé az összejövetelt: Bánásmód a munkásokkal, a kereskedelmi szálak újbóli kiépítése és a felelősség vállalása. Szabó János képviselő a három kérdés taglalásakor rámutatott arra, hogy a munkássággal való jó bánásmód fölépíti a munkásban a közös sors és közös érdek öntudatát, valamint nagy mértékben fokozza munkakészségét. Egészséges foglalkoztatással kell a munkásságot megelégedtette tenni. Minden kijelölt vállalati vezető gondoskodik arról, hogy a

munkás kevesebbet ne keressen ezután, mint annakidején, amikor a vállalat még zsidó kézben volt. Nem a pénzhaszra, hanem az egészséges gazdasági élet lehet az új kijelölt vállalati vezetők célja.

Ezután a nagyvárad munkakamara vezetője, Bodáts Gyula szólott a vállalati vezetőkhez. Hangsúlyozta, hogy az átállítás nem határtalan és szemérmetlen meggazdagodás lehetősége lesz a kijelölt vállalati vezetőknek, hanem súlyos felelősség a nemzettel szemben az átállítás sikeréért. Minden nehézséget, amely az átállással jelentkezik, feltétlenül le kell gyűrni, hogy a termelés folytonossága biztosított legyen.

A vállalati vezetők kérdésének megválaszolására fejezte be a nívós gyűlést.

Bihar megye északi csücskében fellépett a ragadós száj- és körömfájás

Bihar megye északi csücskében, az erdőmihályfalvi járásban Piskolt községben és a hozzá tartozó Piskolt-Ligeten fellépett a ragadós száj- és körömfájás. Mindkét helyen a hasított patájú állatok ötven százaléka megfertőződött. A betegség gyors terjedése ellenére szerencsésnek mondható, hogy a járványos megbetegedések gyors lefolyásúak. Különben állategészségügyi hatóságaink minden óvintézkedést megtettek a betegség továbbterjedésének megakadályozására. Az erdőmihályfalvi járásban vészkerületet állítottak fel, amely a járás területének mintegy felét magában foglalja. A vészkerület felállítását az je-

lenti, hogy ezekről a területekről sem hajtható egy patás állat a megye többi részeibe. Sem a fertőzött területről, sem pedig a vészkerületről takarmány-

Mozik műsora:

APOLLO: Egy asszony visszanéz.
BELVÁROSI: Hamupipóke.
CASINO: A potyautas.
KORONA: Ez történt Budapesten.

neműt szállítást sem engedélyeznek ezeken a területeken elrendelték a galambok őszefogdosását is, mert — mint tudvalevő — a járvány bacillusait a madarak is terjesztik.

A járványt megyénk területére a szatmármegyei Reszege és Mezőpetri községekből hurcolták be. A járvány fellépése kapcsán megemlíthetjük még, hogy ez a betegség négy évvel ezelőtt dühöngött nagyobb mértékben Bihar megye területén s hogy elkerült bennünket, az csak állategészségügyi hatóságaink erélyes intézkedéseinek köszönhető. Most is remélhető, hogy a járványt a fertőzött területekre korlátozzák s ott is rövidesen kiküszöbölik. Az állatoknak ecetes vízzel való dörzsölése ezuttal igen hatásosnak bizonyul.

Francia hivatalos közlemény Henriot meggyilkolásáról

Párizsban jelentik: (MTI) Philippe Henriot tájékoztatásügyi minisztert szerdára virradó éjszaka a párizsi tájékoztatásügyi miniszteriumban meggyilkolták. Tizenöt milicistának oltóztott egyén jutott be a miniszteriumba, ahol Henriot hálószobájába hatoltak be és meggyilkolták.

Vichyből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: A Henriot államtitkár ellen elkövetett merénylet — mondja a francia hivatalos közlemény — beletartozik azoknak a bűncselekményeknek a sorozatába, amelyek francia földön hónapok óta elharajóztak. A külföldi szállítók a fegyvert és fizeti meg a banditákat. Az angol titkos szolgálat és Moszkva ügykei francia földre jönnek, hogy romboljanak és gyilkoljanak. A szovjet célja világos: Eltüntetni a népek azokat az elemeket, amelyek megakadályozzák a bolsevizmus terjedését.

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter Henriot meggyilkolása alkalmából a maga és a birodalmi kormány nevében őszinte részvételt nyilvánította táviratban Laval francia miniszterelnöknek.

A bombakárosultakért

Eddigi gyűjtésünk az országos károsultak javára P 27.626.02
Váradiai részére 6183.30
Szalacsi róm. katli. egyház-
község gyermekei 70.—
Czéh Gitta 30.—
Lányi Emmi 30.—
Összesen: P 34.139.02

Kávéházakban és vendéglőkben ké-
rjük a Magyar Lapok-ot

Rádióműsört akar?
Vegyen

Rádióéletet, Délibábot

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Cherbourg kikötőjét még mindig tartják a német csapatok

25 kilométerre terjesztették ki erős támadásaikat az angolszászok Normandiában. — 80 lövészhadosztályt és 15 páncélos hadtestet vetett harcba a Szovjet az arcvonal középső szakaszán

London két hét óta áll már az új német fegyver tartós tüze alatt

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának. A véderő főparancsnokság közli:

Normandiában az ellenség csaknem 25 km szélességre terjesztette ki erős támadásait. Különösen elkeseredettek voltak a harcok Caentől dél-nyugatra, az elefél itt az áttekinthetetlen terepen keskeny betörést tudott elérni. Német harci csoportok az esti órákban ellentámadásba indultak és a legszűkebb térre szorították össze az ellenséges támadó ékeket. Az ellenség emberben és anyagban a legsúlyosabb veszteségeket szenvedte. Egyetlen páncélos csoport itt 53 ellenséges páncélost semmisített meg. Az Ornetól keletre az elefél támadásai véresen összeomlottak. Cherbourg területén több támaszpontunk továbbra is tartja magát az ellenséges tulerővel szemben. A kikötőt szétrombolták és a bejárat még mindig el van zárva. Német biztosító erők visszaverték az ellenséges rombolóknak a Csatorna-szigetek ellen intézett előretöréseit. Itt a harcokban egy ellenséges rombolót felgyújtottunk, a tengeri útközet során két járművünk elveszett. A hídfőállás és a megszállt nyugati területek fölött 41 ellenséges repülőgépet lőtünk le.

London most már két hét óta a V. I. tartós tüze alatt áll.

Olaszországban szerdán különösen elkeseredett harcok voltak a Sienától délre fekvő területen. Az ellenség csekély előrehaladást tudott elérni. A Trazimenti-tótól nyugatra vadászaink ismét teljes elhárító sikert vívtak ki. Összefogott tüzeinkkel a megismételt áttörési támadásokat elvertük; egy helyi betörést pedig elrekesztünk.

A keleti arcvonal középső szakaszán a szovjet az elkeseredett elhárító csata folyamán néhány helyen további területet nyert. Bobrujszk és Mogilev védői a fölényben lévő támadókkal szemben kemény ellenállást fejtenek ki. A Berezina középső és felső folyásától keletre, valamint Polocktól délre tovább tartanak a súlyos harcok.

Könnyű német és finn tengerészeti erők a Finn-öbölben elsüllyesztettek egy ellenséges órhajót.

Egy amerikai bombázó kötelék szerdán megtámadta Bukarest terü-

letét. Német és román vadászok lelőttek 12 ellenséges gépet, köztük 10 négymotoros bombázót. Amerikai

Egyre újabb csapatokat és hadianyagszállítmányokat küldenek a németek az előzőlési arcvonalra

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti. Cherbourg kikötőjét a német csapatok még mindig tartják.

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti. Cherbourg kikötőjének német támaszpontjait a tengeri és tüzérségi tűz ellenére szerdán is meg tudták védeni. A legutóbbi napokban nagy hajóvesztések érték a szövetséges csapatokat, tulajdonképpen a németek a könnyű tengeri erőket nem vetették harcba a kikötő ellen harcoló ellenséggel szemben.

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti. Londonból jelentik: A Daily Herald szerint Eisenhower elismeri, hogy

bombázó kötelékek szerdán terror-támadást intéztek Saarbrücken városára ellen.

még a leghevesebb légítámadásokkal sem sikerült megzavarni a németeket abban, hogy erősítéseket küldjenek az inváziós arcvonalra. A németek újabb csapatokat és egyre újabb hadianyagszállításokat küldenek az arcvonalra.

Amszterdamból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: A brit hírszolgálat jelenti Washingtonból:

Stimson hadügyminiszter csütörtökön így nyilatkozott: A németek Cherbourgban elkeseredetten harcoltak, amiből arra lehet következtetni, hogy a küszöbön álló harcok komolyak lesznek és nem helyénvaló a túlzott bizakodás.

Terrortámadás Bukarest ellen

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A keleti arcvonal középső szakaszán az ellenség 80 lövészhadosztályt és 15 páncélos hadtestet vetett harcba a nagy támadás sulypontjaira.

Bukarest. A Német TI jelenti: A 28-iki román hadijelentés így hangzik: A Dnyeper alsó folyása mentén nem történtek említésre méltó események. 28-án délelőtt amerikai bombázók terrortámadást intéztek az ország fővárosa ellen. A bombázás a városban károkat okozott a lakóegységekben és a polgári lakosság soraiban. A román légharító tüzérsé-

gek, valamint a német és román vadászok több négymotoros bombázót és vadászgépet lelőttek.

Berlinből jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: Junius 26-án öt angol vadászgép a zágrábi repülőtéren támadást intézett két vörös keresztű repülőgépet ellen, amelyek láthatóan el voltak látva a vörös kereszt jelvényével. Mindkét repülőgép kigyulladt.

Helsinki. (MTI.) A finn hadijelentés szerint a finn és német vadászok, valamint a földi elhárítás 2 megfigyelő léggömböt és 61 ellenséges repülőgépet lőtt le.

A titokzatos „V. I.”

Berlin. (MTI.) Hallensleben, a Német Távirati Iroda katonai tudósítója részleteket közöl a V. I. német fegyverről azzal kapcsolatban, hogy a német repülő robbanótestek

immár 14 nap óta szakadatlanul lövik Dél-Angliát és London területét. Hallensleben leírása szerint a V. I. fegyvert, vezető nélkül messzire kormányzott, kis repülőgéphez lehet ha-

Washingtonban megbeszélés tárgya a finn-amerikai viszony megszakításának kérdése

Az amerikai ügyvivő egyelőre még Helsinkiben marad

Berlinből jelentik: (MTI.) Illetékes német helyről közlik tájékoztatásul:

A finnországi állítólagos belpolitikai változásokról szóló híresztelésekkel kapcsolatban, német politikai körök különösen tartózkodók. Utálnak arra, hogy a különböző finn miniszteri tarcák betöltésében beálló esetleges változásokról mar-

régebben szó volt, de ugylátszik, eddig nem történt döntés.

Lisszabonból jelentik: (MTI.) Az angol híriroda washingtoni jelentése szerint Hull amerikai külügyminiszter a csütörtöki sajtóértekezleten közölte, hogy a Finnországgal való diplomáciai viszony

soulítani. A német távolsági fegyver az eddigi célterületnél jóval tovább hatol el. Egyetlen V. I. hatása szokatlanul nagy. Nem hasonlítható össze a hatalmas messzehordó ágyúkból kilőtt lövedék hatásával, sem pedig a legsúlyosabb méretű repülőgépek bombájával. Megbízható tájékozott körök szerint meg van annak is a jelentősége, hogy a szerkezet burkolatában különböző robbanó- és gyújtóanyagokat alkalmaznak. Nyilvánvalóan vannak olyan szerkezetek is, amelyek tartalomra nézve robbanó- és gyújtóanyagok kombinációja. Arra nincs támaszpont, hogy a V. I. fegyver bázisai a földön vannak-e, vagy úsznak? Arra sincs semmi megállapítás, hogy a fegyver bombabiztos fegyvertárai a Csatornaparton vagy egyáltalában francia földön vannak-e. Gyorsaságáról sem közölnek semmiféle határozott adatot, csak annyit lehet megállapítani, hogy a leggyorsabb vadászgépek sem tudnak versenyre kelni vele. Ugy látzik, hogy a szerkezet repülési magasságát tetszés szerint lehet beállítani.

Dél-Anglia lövetése pontos terv szerint történik. Míg a titokzatos német fegyver harcbevetésénél a légköri feltételek semmi szerepet nem játszanak, addig az ellenség elhárítási lehetőségeit (felhő, eső stb.) jelentékenyen befolyásolja. Ezeket a jelenségeket a V. I. parancsnoksága ügyesen ki is tudja használni. Az eddigi zavarótüzet valójában csak a megtorlás nyitányának lehet tekinteni. Ezen kívül még más fegyverek is állnak készenlétben és messze túlhaladják mindazt, amit az ellenség a V. I. részéről tapasztalt. Híre jár még, hogy a V. I. parancsnoksága a szerkezetéről szerzett tapasztalatai alapján az egész első megtorló fegyver garnitúráját továbbfejleszti.

Újabb japán siker Hunanban

Tokioból jelentik: (MTI.) A Német TI jelenti: A japán főhadiszállás közli:

Közép-Kínában a hunani szakaszon japán csapatok június 26-án elfoglalták az amerikaiak legnagyobb előretolt légi támaszpontját és azt már használatba is vették. Hunan tartományban folyó hadműveletek során a harcok megindulásától június 20-ig a japánok 51.800 elesett kínait számoltak meg a csatáereken. 19 ezer foglyot ejtettek. A zsákmányban 200 különféle löveg, rengeteg géppuska, kézi-fegyver, vasuti szerelvény és lőszer szerepelt.

„Nehéz Moszkvában laptudósítónak lenni”

— állapítja meg a Daily Herald volt moszkvai tudósítója

Genf. (MTI.) A Német TI jelenti: Londonból jelentik: Moszkvában laptudósítónak lenni egyike a legkeményebb munkának — jelentete ki a Daily Herald eddigi moszkvai tudósítója, aki azelőtt dolgozott Libiában, Abessziniában, Szudánban, Burmá-

ban és Jávában, de sohasem élt meg olyasmiket, mint Moszkvában, ahol nagyon sok jelenteni való lenne, de ha valaki azt hiszi, hogy ennek egy negyedrészt is átengedi külföldre az ellenőrzés, az jegyezze meg, hogy a szovjet ellenőrzés ennek az egyc-

Képes Krónika

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusátna

gyedrésnek még negyötödrészt hálós biztonsággal törli. Kétségtelesen másként van a dolog azokkal a levelezőkkel, akik készeknek bizonyultak a vörös katonákkal egy sorban harcolni. Moszkvában külföldi számára maga az élet sem könnyű. Mindenekelőtt a város maga nem olyan izgalmas hely, mint amilyenek Angliában sok ember elképzeli. Példának okáért nincsen cigaretta és csak néhány mulatóhely van, ahol állva meg lehet inni egy pohár sört.

Eltűnt a belgrádi „Novo Vreme” szerkesztősége

Belgrádból jelentik: Az egyik legutóbbi angolszász terrortámadás alkalmával a Belgrában megjelenő Novo Vreme című vezető szerb napilap szerkesztőségi épületét találat érte. A hatemelets épületben a bomba aránylag csak csekély kárt tett, mindennek ellenére a vezető szerb napilap összes munkatársai a támadás óta nem jelentkeztek. A támadást követő nap a Novo Vreme és az Obnova című lapok kétoldalon együtt jelentek meg. A lap egyik oldalán az egyik, a második oldalán a másik napilap feje volt ki nyomva. A Novo Vreme feltűnő helyen érélyes felszólítást küldött a szerkesztőség összes munkatársainak, hogy haladéktalanul jelentkezzenek a szerkesztőségben szolgálattételre.

Mindezidég a felszólítás hiábavalónak bizonyult.

„Repülőszemináriumok” a kézműves iparosság számára

A nemetek a lengyel tartományok kormányosságában a kézművesiparosság közönségi segélye és tanácsadásaképpen egynevezett „repülő szemináriumokat” létesített. Ezeknek további célja a kézművesiparosság teljesítményeinek emelése honvédelmi okoknál fogva. A gyakorlat igazolja, hogy egyes kisiparosüzemek teljesítménye 12 százalékkal emelkedett, míg az áramfogyasztás 8 százalékkal csökkent. Ezek a „repülő szemináriumok” 10 üzemtulajdonosból állnak, akik hetenként 2-3-szor összejönnek és kölcsönösen egymás üzemét meglátogatják, mások üzemét is megtekintik és a teendőkön tanácskoznak. A főigyekezet a termelés növelése és ugyanakkor a termeléselés érdekében mindannak megvalósítása, amire szükség van. Ezek a kérdések a következők: a nyersanyagok helyes tárolása és kezelése, a munkahelyek, műhelyek célszerű átalakítása, az üzemi eszközök folytonos karbantartása, javítása, energiafogyasztás, vezetés, stb. A tanács az egyes üzemeknek tanácsot ad az üzleti könyvvitel megjavítására, egyszerűsítésére. (KK)

Zsidóverés az amerikai Harvard-egyetemen

Newyorkból jelenti a NST: A Time című hetilap közli, hogy a Harvard-egyetemen két zsidó diákot a többi diák úgy elvert, hogy kórházba kellett őket szállítani. Felgyógyulásuk után az esetet közzé akarták tenni az egyetem lapjában, amely azonban kérésüket visszautasította, mivel az egyetem dékánja attól félt, hogy az ügy nyilvános tárgyalása újabb antiszemita zavargásokat robbant ki a diákság körében.

Teljes vasárnapi munkaszünetet követelnek a nagyváradi borbély- és fodrászalkalmazottak

Nagyvárad, jan. 30. Népes választmányi ülést tartottak szerda este a Nemzeti Munkaközpont székházában a borbély- és fodrászalkalmazottak. A gyűlésen résztvettek mind a férfi, mind a női alkalmazottak képviselői is teljes számban.

Nagy István NMK titkár ismertette azt, hogy a legutóbbi borbély és fodrász munkaadók közgyűlést tartottak a vasárnapi munkaszünet ügyében és ott ismételt elutasították a jobb érzésű és valóban keresztény munkaadók és alkalmazottaknak azt a kérését, hogy a borbély és fodrászparban is vezessék be a teljes vasárnapi munkaszünetet. Feltette a kérdést a megjelent alkalmazottak kiküldötteinek, hogy nyilvánítsanak véleményt ezen a kérdésben, mert — sajnos — a munkaadók, mielőtt döntöttek volna a feletti kérdésben, meg sem kérdezték az alkalmazottakat.

A borbély-fodrász alkalmazottak

képviselői közül többen felszólaltak és annak a véleményüknek adtak kifejezést, hogy eddig a borbély alkalmazottak nem tudtak valóban igazi keresztényi életet élni, nem tudtak a családjaikkal együtt vasárnap templomba menni, mert az egyetlen szabad napjuktól, a vasárnaptól is megfosztották őket. Már pedig a borbély munkásoknak is éppen olyan joguk, sőt kötelességük vasárnap az istenházát látogatni, mint minden becsületes kereszténynek. Többek felszólalása után a leghatározottabban állást foglaltak a vasárnapi teljes munkaszünet mellett. A vasárnapi teljes munkaszünet ügyében egy határozatot hoztak, amelyet a választmány tagjai valamennyien aláírtak és felkérték a Nemzeti Munkaközpont titkárát, hogy juttassa azt el a munkaadók érdekképviseleti szervének, valamint a város polgármesterének, továbbá az I-ő foku iparhatóságnak.

„Lokább megnősülök, csak ne tessék szigorúan büntetni”

Nagyvárad, június 29. Miklóvics Dezso nagyváradi szobafestő, aki az utóbbi időben falun dolgozott, egy napon arra határozta magát, hogy bejön a gettóba és megdézsmálja a zsidók által hátrahagyott dolgokat. Egy óvatlan pillanatban sikerült is besurrannia a gettó területére, mikor azonban megrakodva kifelé igyekezett, a rendőr gallerón ragadta és igazolásra szólította fel. Csakhamar kiderült, hogy a hátrára akasztott batyuban lopott holmikat visz, ezért eljárás indult ellene és előzetes letartóztatásba helyezték.

A nagyváradi törvényszék egyes bírálói most foglalkozott a megtévedt szobafestő ügyével.

Hajlandó-e elmondani, hogy miért tette, amikor saját állítása szerint a szobafestéssel vidéken szépen keresett? — teszi fel a kérdést a bíróság Miklóvicsnak.

— Összeveszttem a menyasszonyommal és berugtam — válaszol a vádlott, majd

sietve hozzátesszi: „Sohasem bocsájtom meg magamnak, hogy ittas fővel ilyesmire vetemedtem!”

Közben kiderül, hogy előzően már két ízben volt büntetve. Másodízben lopás miatt és ezt a büntetését még csak március 3-án töltötte ki.

— Hát először miért volt büntetve? — kérdezi a bíróság.

— Akkor csak egy pofont adtam egy zsidónak — feleli Miklóvics egyszerűen. — Felfogodom, hogy megnősülök — mondja végül — csak ne tessék szigorúan megbüntetni, mert már mindenfelét összevadásoltam, ami a festéshez szükséges és a szerszámokat megesszük a „pocok”.

A bíróság ezek után az enyhítő körülmények figyelembevételével lopás vétségé miatt 3 hónapi fogházbüntetésre ítélte a vádlottat, aki az ítéletben megnyugodott.

Tüzifaosztás július 6-ig

Nagyvárad thj. város Közellátási Ügyosztálya 2627—1944. k. é. szám alatt a következő hirdetményt adta ki. Ertesítem a város közönségét, hogy a június és július hónap az alanti fatereskedőnél 100 kg. fa vásárolható. Ugyancsak 100 kg. szén vásárolható az összes szénagykereskedőknél és Lengyel Endre Anyos P. utca 6. szám alattifatereskedőnél.

Július 3-án:

Vlad Sándor fatelepen (Bem-utca 25.) Békéscsaba, Vekerle, Maria, Madrid, Rogériusz kanonok, London, János Zeigmond, Kazár Emil utcák.

Pallós fatelepen (Árpád vezér-út) Torok Ignac, Sövény, Alsódorongos utcák.

Csonka fatelepen (Hangya, velencei állomás) Ribbentrop, Kapucinus, Hlatky Endre, Kossuth Lajos utcák.

Hiler fatelepen (Kapisztrán János-ter) Mussolini-ter, Bocskai, Ritoók Zsigmond utcák.

Zathureczky fatelepen (Dante-u.) Pray György, Béke, gr. Széchenyi püspök, Pázmány Péter utcák.

Szabó Sára fatelepen (velencei állomás) Sztaroveczky utca.

Kovács István fatelepen (volt Diósi fatelep) Ezredévi emléktér, Jakab Mihály, Mészáros utcák.

Csöz István fatelepen (Gillányt-ú. 25.) Pappvári Elemér, Gyöngyössi István, Schubert, Verbőczy utcák.

Július hó 4-én:

Pallós fatelepen: Uzsoki, Pipa, Alsótörkölyméro, Bakator, Szanatórium, Felsőtörkölyméro, Tavasz, Vadvirág, Kikelet, Méhes, Hontériusz, Bosnyák, Kuncz Aladár, Torockó, Csobánc utcák.

Július hó 5-én:

Pallós fatelepen: Bölönyi Sándor, Sip, Flórián, Utaz, Szerencse, Torborzó, Galgonya, Főhadnagy, Szász-

dos, Koszorú, Hossvai, Tomori Pál utcák.

Július hó 6-án:

Pallós fatelepen: Feszti Árpád Stark Gyula, Strobl Alajos Thaly Kálmán, Fráter György, Karácsonyi püspök, Sztárai Mihály, Vinkler püspök, Gábor Áron, Retek, Szunyog Péter, Kislalud Sándor utcák.

Felhívom a tűzifakereskedőket, hogy eddigi kiosztásaikról, amennyiben még elszámolások a közellátási ügyosztályhoz nem nyújtottak volna be, úgy azt haladéktalanul pótolják. Nagyvárad, 1944. június hó 28.

Nagyvárad thj. város Közellátási ügyosztálya.

Ma megnyílik a Városi Zeneiskola

Hirt adtunk annakidején arról, hogy a városi zeneiskola a Hitler Adolf utca 8. sz. háza teszi át székhelyét, ahol kényelmes elhelyezést nyernek azok a taneszközök is, amelyek eddig különböző fiokhelyiségekben, szétszórtan működtek. Az átköltözés és újjárendezés megtörtént, a felszerelés a megnagyobbított méretekhez illően kiegészítést nyert.

Az április 1-én lezart iskolaév kiegészítésére, valamint új jelentkezők felvételére — rátermettségük ingyenes megvizsgálása után — 2 hónapos nyári tanfolyamot nyit most az iskola, valamennyi főtanszakon, változatlanul havi 12 pengő, illetve 16 pengő havi tandíj ellenében.

A csokonán lezart iskolaév növendékei: a nyári tanfolyamra nem fizetnek beírás díjat. Az új növendékek beírás díja 6 pengő, mely vizont át fog minősülni a következő iskolaév beírás díjává azoknál, akik öszel is folytatni óhajtják tanulmányaikat.

Mind a régi, mind az új beiratkozók július 1., 3., 4-én, szombaton, hétfőn és kedden 11-2 és 4-7 órák között jelentkezhetnek a Hitler A. u. 8. sz. irodában. Posta útján, vagy távbeszélőn (11-92) érdeklődni lehet ugyan, de beiratkozni csak személyesen lehet, még pedig fiatalkoruknak csakia szülei, vagy gyámjuk jelenlétében.

Az órábeosztás július 5-én, szerdán, leez, a délelőtti beosztás kívánók számára 11 órakor, a délutáni és esti beosztásnak számára pedig 4 órakor, függetlenül attól, hogy hármas, vagy ketős csoportosításra, avagy egyenkinti oktatásra történt-e a jelentkezés. Ezen a beosztási napon új jelentkezőkkel már nem foglalkozik az iroda.

Ellenben a beiratkozásra ezant három napon szívesen lát az igazgatóság olyan érdeklődőket is, akiknek nincs szándékukban beiratkozni. A város iskolájába a város minden polgára betekintést nyerhet és meggyőződést szerezhet pl. arról is, hogy az iskola holhajtásos, kolostorszerű épülete légvédelmi szempontból mennyire biztonságos helynek ígérkezik, amint ezt a napokban a tanterületi kir. főigazgatóság szakfelügyelője is megállapította.

Amennyire a háborús viszonyok megengedik, a zeneiskola az oktatáson kívül a pangó hangversenyéletnek, kamarazenének, karéneknek és filharmonia-nak is hajlékúul kíván szolgálni. Ezért került a város kitűnő hangversenyzenegorája is az iskola próbatermébe. A zeneértők táborának megnyilatkozásától függ, van-e szükség Nagyváradon arra, hogy a komoly zene legalább egy szűk kör számára menszvárat kapjon

„Mindenki egyért csak akkor küzdhet eredményesen, ha ez az egy is mindenkiért, minden időben helytáll”

Jurcsik miniszter rádiószózata a gazdatársadalomhoz

A Magyar Távirati Iroda jelenti. Jurcsik Béla a közellátási minisztérium vezetésével is megbízott földművelésügyi miniszter Péter-Pál napján délben rádiószózatot intézett a gazdatársadalomhoz. A többi között ezeket mondotta:

— A világraszóló küzdelem viharában igazságosabb és emberségesebb korszak születik. Ebben a roppant küzdelemben hiába állana ki háza elé az egyes ember, hogy otthonát, kis családját, verejtékével áztatott kis földjét megvédje. Az ő védőpajza csak a közösség egységes ereje lehet. Ezt az erőt azonban minden tehetségével gyarapítani kell azon a helyen, ahová a sors állította. Mindenki egyért csak akkor küzdhet eredményesen, ha ez az egy is mindenkiért helyt áll, minden időben és minden körülmények között.

— Alig van gazdaság, ahol ne panaszkodnának a munkaerő hiánya miatt. Mi, gazdák, jól tudjuk, hogy kevesebb munkással is el lehet a megfelelő eredményt érni, ha kellő gondossággal mindenkit a maga helyére állítunk. Ezért kellett az egész ország minden munkára képes lakosára a kötelező munkaszolgálatot elrendelni, aminek az a célja, hogy a dolgozók dolgozzanak és mindenki ott dolgozzék, ahol tehetsége és ereje javát adhatja. Ha valaki szereti a munkát, az a gazda, mert a gazda és a föld összenőtt elválszthatatlanul.

— Rendkívüli elővigyázatosságra hívok fel mindenkit az idei aratáson. Okos beosztással érünk el mindig jobb eredményt. A kenyérgabona korai aratásának még nem vallotta kárát a gazda, legfeljebb arra kell vigyázni, hogy a korán aratott gabonakévek összerakása következtében a kereszték meg ne fülledjenek. Különösen most fontos, hogy viaszrében arassunk. Ellenségeink repülőgépről dobott gyújtóval és bombával megkísérelhetik az érett gabona felgyújtását. Ne rakjuk a keresztéket sűrű sorokba, hanem inkább kisebb csoportokba és barázdáljuk körül ekével. Ha lehetséges csépeljünk keresztből történő hordással. Ha nem tehetjük ezt, rakjunk több kisebb osztatot egymástól a szokásosnál nagyobb távolságra, hogy egy gazdának ne legyen egész termése egy helyen és gondoskodjunk arról, hogy az oltáshoz szükséges víz és eszköz közel legyen.

— Szervezetten készüljünk a gabonaföldök és szérűkertek esetleges tűzveszélyének megelőzésére, szükség esetén az oltásra, hogy ilyen eset ne érjen keletlenül, hanem mindenki tudja vesztély esetén a dolgot.

— A beszolgáltatás igazságosabb megosztása és a teljesítőképesség fokozása érdekében az idei bevontam a beszolgáltatás kötelezettségébe a rétet és a legelőt, sőt az erdőt is. Leszállítom a búza-

értékben kifejezett kataszteri koronánkénti kötelezettséget és így már minden okszerűen gazdálkodó szorgalmas gazda a pontszámán felül is tud többletet beadni, ami jutalmazásra vezet. Az ország összes nagyobb érdeke mellett a gazdaérdeket is híven kívánom képviselni. Erre vagyok tekintettel akkor, amikor a be-

szolgáltatás teljesítéséhez igyekszem kötni a mezőgazdaság jogos parciákkal, tuhanemével és lábbelivel való ellátását.

— A győzelemért dolgozó gazdatársadalom munkájára és boldogulására kerem Isten áldását — fejezte be beszédét a miniszter.

„Magas kataszteri osztályba sorozott ingatlanok újraosztályozása”

A pénzügyigazgatóság hozzászólása a közleményhez

Egyik budapesti lapból „Magas kataszteri osztályba sorozott ingatlanok újraosztályozása” címen átvettünk egy közleményt. A közleményre vonatkozóan a pénzügyigazgatóság a következő nyilatkozatot küldte szerkesztőségünkbe, amelyre ezután is felhívjuk olvasóink figyelmét:

Természetes és magyarázatra sem szorul, hogy a háborús erőfeszítések az ország lakosságától, az adózóktól is több anyagi áldozatot követelnek. Ez a teher-többet a szükséges és indokolt adóemelésben, valamint a beszolgáltatási kötelezettség bevezetésének formájában nyilvánul meg.

Fentjelzett cikk az olvasókban azt a látszatot keltheti — mint ez a helybeli városi adóhivatalnál jelentkező gazdák kijelentéseiből megállapítható — hogy aki a beszolgáltatási kötelezettséget, valamint az adóját soknak tartja, kérelmére azt az új osztálybasorozás útján csökkenteni fogják.

A valóság pedig az, hogy csak azért, mert valaki fenti terheket magánánézve talán soknak tartja, földjének minőségi osztályát nem szállítják le.

Ugy a beszolgáltatási kötelezettség

megállapításának, mint a földadókivetés elleni jogorvoslatnak meg van a törvényes útja, amelyhez az új osztálybasorozási kérelem nem tartozik. Való az, hogy a törvény módot ad a minőségi osztály leszállítására, de csak a legindokoltabb esetben. A cikk utolsó mondata ellenben arra serkenti a gazdákat, hogy üzelszerűen próbálják kérelmezni az új osztálybasorozást, mert ha az egész költség rájuk is hárul, az esetleges részbeni eredmény esetén, az „az adóban 1-2 év alatt megtérül a birtokosnak”.

A visszacsatolt területeken, ahol átlagos kataszteri tisztajövedelem alapján történik a földadó kivetése, az új kataszteri munkálatok elkészültéig az ilyen kérelmeket nem is tárgyalja a kir. pénzügyigazgatóság.

Nem felel meg a valóságnak a cikk következő mondata sem: „A kamarához intézendő kérelemhez bélyegtelen kataszteri birtokiv másolatát lehetőleg csatolni kell...” A jelzett birtokiv másolat ugyanis nem bélyegmentes, hanem illetékköteles. Illetékköteles az annak kiadására vonatkozó beadvány is és a másolat kiállításáért a törvényhatóság által megállapított kiállítás díjat is meg kell fizetni.”

Zsidó szervezi a francia városok elleni angol-amerikai terror-támadásokat

A Newyorkban megjelenő „Forwerts” című jiddis újság jelentéseiből kétséget kizáróan megállapítható, hogy Roosevelt elnök legbizalmasabb tanácsadója, a zsidó Baruch-ot tette a szövetségesek hadvezetésének legfontosabb részévé a polgári lakosság, védtelen férfiak, asszonyok és gyermekek elleni légitámadásokat. A zsidó Baruch ugyanis a jiddis „Forwerts” jelentése szerint keresztülvitte az amerikai kormánytól, hogy az amerikai hadianyagtermelésben első helyet biztosítsanak a repülőgépgyártásnak és hogy a tömegesen gyártott bombázógépeket kizárólag a védte-

len városok és azok polgári lakossága elleni terror-támadások céljaira használják fel, mivel ilymódon „Németországot és Japánt romhalmazzá lehet változtatni.”

Hogy a zsidóság mennyire sikraszállt Baruchnek eme embertelen terrortervei mellett és milyen nagymértékben törekszik arra, hogy ezeket a terveket minden eszközzel valóra váltesse, az kitűnik a francia lapok jelentéseiből is.

A párisi napilapok múlt év december 15-én Algirből kivétel nélkül azt jelentették, hogy Mandes-France volt francia képviselő és az algiri komité pénzügyi bizottságának hírvosa, aki természetesen zsidó, irányítja a francia városok elleni angol-amerikai terror-támadásokat. Ő dolgozta ki azokat a terveket, amelyek szerint a francia városokat az ellenséges bombázók megtámadják. A párisi lapok kiemelték, hogy ilyenformán voltaképpen egy zsidó felelős a francia polgári lakosság legyilkolásáért.

Ha emlékeztetünk arra, hogy zsidó volt az is, aki a brit légiérők parancs-

nokságánál azt a javaslatot terjesztette elő, hogy Németországban az angol bombázók völgyzáró gátakat pusztítsanak el, mivel a polgári lakosságot egy ilyen támadás következtében a reátörő árvíz folytán különösen nagy veszteségek érik, — úgy teljessé válik a zsidók felelőssége a védtelen emberek ellen irányuló kegyetlen terror-támadásokért. Ebben az összefüggésben emlékeztetünk arra, hogy a londoni zsidó Reuter ügynökség, miután a brit terrorrepülők Németországban két völgyzáró gátat megrongáltak, — korábbi berlini tudósítójának, Bot-tanyának azt a kijelentését tette közhírré, amely szerint egy „zsidó specialista”, akinek nevét titokban kell tartani, terjesztette a brit légiérők parancsnoksága elé az ő közvetítésével a német völgyzáró gátak megsemmisítésére vonatkozó javaslatot és terveket, amelyek a védtelen polgári lakosság tömeges elpusztítását célozták.

A zsidóság felelőssége a vérontásért, tehát napról-napra nő. A zsidóság nemcsak a jelenlegi háborút szervezte meg tervszerűen és készítette elő a nemzeti-szocialista Nagynémet Birodalom és szövetségesei ellen, hanem ezen túlmenően felelős a szövetségeseik embertelen hadviseléséért, amely az angol-amerikaiaknak zsidók által kezdeményezett és a védtelen polgári lakosság ellen irányuló, az ártatlan asszonyok és gyermekek tömeges legyilkolását jelentő terror-támadásában érte el tetőpontját. (Világ-szolgálat.)

Hathónapi börtönrre ítélték egy zsidó lakás-fosztogatót

Nagyvárad, június 30.
Terhes Gyula nagyvárad szobafestősegéd június 26-án behatolt a Vizi-utca 8. számú ház egyik lepecsételt zsidó lakásába és onnan az állam tulajdonát képező holmik közül 200 pengő értékű értéket ellopott. A fosztogató szobafestősegédet a rendőrség elfogta és eljárást indított ellene. A nagyvárad törvényszék egyes bírája pénteken délelőtt tárgyalta ezt az ügyet és Terhes Gyulát lopás büntette miatt jogerősen hathónapi börtönbüntetésre ítélte.

Ötven éves a Bosch-féle gyújtómágnes

Most van 50 éve, hogy Bosch Róbert, a műszerészből lett gyáros, Stuttgartban az első gyújtómágneset forgalomba hozta. Ez a gyújtómágnes még alacsony-feszültségű volt, s csak 1898-ban készült el a magasfeszültségű gyújtómágnes, amelynek segítségével az automotor fejlődése hatalmas lendületet vett. Bosch találmánya együtt csinálta végig diadalútját az automobil az egész világon. Bosch az első körött volt, akik üzemeikben szociális intézkedéseket fogantatosítottak. Megvalósította a nyolcórás munkaidőt és gyárait szociális tekintetben a legmintazerűbben fejlesztette. (MNK)

Hirdessen a Magyar Lapokban

FIGYELEM! MEGNYILIK FIGYELEM!

„BAKCSY ÉTTEREM”

Kapucinus-utca 3 szám alatt **vasárnap**
Kifűnő konyha! Tiszta fajborok! Figyelmes kiszolgálás!
Nb. vendégeink szórakoztatásáról **HANZA JÁNGSI** és zenekara gondoskodik

Bihar vármegye alispánja
17.724—1944. szám.

Pályázati hirdetés

Bihar vármegye törvényhatóságánál nyugdíjazás folytán megüresedett vármegyei írodasegéd-tisztviselői állásra, valamint ennek esetleg előlépés folytán történt betöltésével megüresedő vm. kezelő, illetve vm. díjnoki állásokra pályázatot hirdettek.

Ezen állásokra az 1931. évi III. t. c. alapján igazolvánnyal ellátott egyének, továbbá az 1938. IV. t. c. rendelkezéseire képest a hadirokkantak, a vitézi rendhez tartozók, valamint a tűzharcosok elsőséggel bírnak, feltéve, hogy a középiskola IV. osztályát elvégezték és 15. életévüket még nem töltötték be, továbbá egyenlő feltételek fennforgása esetén elsőséggel igennyel bírnak az ország gyarapításaért folytatott, valamint a most folyó háború során szerzett harctéri érdemekért katonai kitüntetésben, soronkívüli katonai előléptetésben, dicsérelt elismerésben részesültek.

Az esetleg betöltésre kerülő vm. kezelői és vm. díjnoki állásokra az alkalmazások ideiglenes minőségben történnék. Végleges alkalmaztatásuk iránt három, illetve egy évi kifogástalan szolgálat után történik intézkedés.

Az állást elnyert tisztviselők szükségesszerűen járási szolgálatra fognak beosztást kapni.

A pályázatra jogosultak a feltétlenül sajátkezűleg írt kérvényüket, pontos lakcím feltüntetésével 1944. évi július hó 22. napjának déli 12 órájáig, a már közszolgálatban (katonai szolgálatban) állók szolgálati uton kötelesek — az írodasegéd-tisztviselői és vm. kezelői állásra „Vitéz Rajnay Károly főispán urhoz” címeze, míg a vm. díjnoki állásra „Bihar vármegye alispánjához” címeze — iktatóhivatalomnál előterjeszteni.

A pályázati kérvényekhez eredetben, vagy hitelesített másolatban a következő okmányokat kell csatolni:

1. a magyar állampolgárságot igazoló hatósági bizonyítványt, esetleg a magyar állampolgárságra való igény szabályszerű bejelentését igazoló okmányt (optiót),

2. újabb keletű hatósági erkölcsi bizonyítványt, amely a családi állapotot az u. n. tanácsköztársaság alatti magatartást is igazolja,

3. az állami szolgálatra alkalmas szellemi és testi épiséget igazoló, utkeletti közhatalósági tisztiorvosi bizonyítványt,

4. születési anyakönyvi kivonatot,

5. az iskolai képzettséget igazoló okmányt, iskolai bizonyítványt,

6. az igényjogosultságot igazoló okmányokat és pedig:

a) az igazolványosoknál az 1931. III. t. c. alapján kiállított „Igazolvány”-t,

b) a Vitézi Rend tagjainál a Vitézi Rend Főszéktartósága által kiállított igazolványt,

c) az 1914—18. évi világháborúban arcvonalbeli szolgálatot teljesített egyéneknek (tűzharcosoknak) a Károly csapatkereszt viselésére vonatkozó igényjogosultságot tanúsító igazolványt,

d) a világháború alatt teljesített arcvonalbeli szolgálatból kifolyólag rokkanttá vált egyéneknek az ezt megállapító okmányt,

e) esetleg a világháború után teljesített katonai szolgálatot igazoló okmányt,

7. az eddig szolgálatot, illetve foglalkozást igazoló okmányt,

8. arra vonatkozó okmányokat, hogy folyamodó az 1941. XV. t. c. alapján zsidónak nem tekinthető.

Az igazolványosok, valamint az 1931. III. t. c., továbbá az 1938. IV. t. c. 6. §-a szerinti elsőséggel igennyel bírók folyamodványai illetékmentesek.

A pályázati feltételeknek meg nem fe-

Levél a harctérről

Két fejkendő idősébb néni és egy kagó szemű fiatal asszony üldögél a konyhában. — „Hát hallgassátok csak, mit ír a fiam a harctérről!” — mondja az egyik és olvasa is már. Isten tudja hanyadszor a kezében tartott kissé gyűrött levelet.

„Édes jó Anyám! Ezt a levelet egy bajtársam viszi Magának, amikor szabadságra megy. Fogadja őt szívesen és válaszát küldje el vele hozzám, majd ha visszatér és ha lehet, küldjön vele egy kis hazait is. Becsületes fiu, el fogja hozni nekem. Mi itt úgy élünk egymás mellett, mint a jó testvérek, mindenünket megosztjuk, egyik a másikat nem hárosítjuk meg. Van egy bajtársunk, akinek nincs senkije, sem felesége, sem édesanyja és mivel ő nem kap hazuról semmit, mi szoktunk neki adni minden esomagból, hogy ne fájjon olyan nagyon a szíve.

Tudatom édes jó Anyám, hogy jól vagyok, nincs semmi bajom, csak a muszka szeretne ijesztgetni bennünket, de sokat ártani nem tud nekünk, de annál többet ártunk mi neki. Majd megsegít az Isten és hazaszegit egészségesen ebből a szörnyűséges pokolból is. Csak Édesanyám vigyázzon magára, az egészségére! Addig, amíg az otthon hagyott pénzből tart, dolgozni se menjen, s mire az elfogyott, talán én is otthon leszek.

Édesanyám, ha hazakerülök, sohasem fogom elhagyni, még akkor sem, ha meg-nősülök, mert akkor fogom csak tudni igazán megbecsülni Édesanyámat. Amíg

otthon voltam, addig sokszor megbántottam, de ha hazamegyek, inkább elharapom a nyelvemet, sem hogy megbántsam, mert most tudom, hogy milyen jó, ha valakinek édesanyja is van és milyen árva is az, akinek nincs...”

Ó de szépen ír a lelkem! — motyogja a másik fejkendő néni és halkán szopogva törölgeti a szemét. Elhomályosul a boldog édesanyja szeme is, sirással küzd, bár arcán a boldogság fénye tükröződik, mégis mély sóhajtás szakad föl mellől. Szinte látni lehet, hogy szerető lelke most a fiát öleli át és fiának arcát simogatja, mint ahogyan akkor tette, mikor még kisfiu volt.

A nevető szemű fiatal asszony is megtörli szemét, zsebéből a zsebkendő mellől zöld tábori lap hull ki. Utána hajol. Ő is szeretné fölolvadni, el szeretné dicsőíteni azzal, hogy az ura odakint a harctéren is mennyire szereti őt, hogyan gondoskodik róla és nem felejt el a gyermeket sem. De most senki nem figyel rá, érzi meg a lelke, hiszen a két néni szíves csordultig van a katonafiu szeretetével. Csöndesen elteszi a tábori lapot és szemét törölgetve velük sóhajtja: „Ó de szépen ír a lelkem!”

Sokszor elmegyünk az életben ilyen jelenetek mellett, meghatódunk egy pillanatra, de nem állunk meg, hogy följegyezzük és hamarosan elfelejtjük. Pedig kár ezekért az elszórt, széthullajtott igénytelen fehér virágokért.

Július 15-én megkezdődik a tanítás egyes ipari középiskolákban és felső ipariskolákban

A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter a honvédelemről szóló felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

A gépipari, a vegyipari, a szövőfonóipari, a villamosipari és az építőipari középiskolában a negyedik osztály, a felsőipariskolában a harmadik osztály, továbbá a budapesti állami villamosipari középiskola két-éves nappali felső tagozatában a második osztály szorgalmi ideje az 1944. évi július hó 15. napjától az 1944. évi december hó 31. napjáig tart. A beiratásokat az 1944. évi július hó 1—15. napjai között kell megtartani.

Az 1944. évi július hó 15. napjától az 1944. évi december hó 31. napjáig

tartó szorgalmi időből az iskolai év első fele július hó 15. napjától szeptember hó 30. napjáig, a második fele október hó 1. napjától december hó 22. napjáig tart. Az iskolai évvégi összefoglalásokat, illetőleg az osztályvizsgákat december hó 27—30. napjain kell megtartani.

Az 1944—45. iskolai évben a fent felsorolt osztályokba beiratkozott tanulók nyári üzemi gyakorlaton az iskolai év megkezdésétől kezdve nem vesznek részt. Az ipari középiskolai érettségi vizsgálatokat, továbbá a felsőipariskolai évvégi összefoglalásokat az 1945. évi január hó 2. napjától kezdve kell megtartani és a végzett tanulóknak az érettségi bizonyítványt, illetőleg a végbizonyítványt január hó 15. napján kell kiadni.

Szénhulladékot is fel lehet használni alumínium gyártásáca

A könnyű fémeknek különösen ma a hadiipar terén vezető csoportja az alumínium, amelyet a szakemberek „anyagból készült könnyű fém”-nek szoktak nevezni. A modern repülőgépgyártás és annak szinte hihetetlen fejlődése alig lenne elképzelhető az

alumínium nélkül, amely könnyű, ellenálló és a villamosági vezetés terén is kifogástalan. Mint ismeretes, az alumínium alapanyaga a bauxit. Ez például hazánkban is jelentős mértékben található és kiaknázása nagyban folyik. Németországban kevesebb a kimondott bauxitbánya és éppen azért ott más anyagok felhasználásával akarják az alumíniumtermést előmozdítani. Ezen a téren is megkezdődtek a pontos laboratóriumi vizsgálatok és egy kiváló vegyész-mérnök, Max Haas rájött arra, hogy ezt az értékes fémét szénalakkból,

alumínium nélkül, amely könnyű, ellenálló és a villamosági vezetés terén is kifogástalan. Mint ismeretes, az alumínium alapanyaga a bauxit. Ez például hazánkban is jelentős mértékben található és kiaknázása nagyban folyik. Németországban kevesebb a kimondott bauxitbánya és éppen azért ott más anyagok felhasználásával akarják az alumíniumtermést előmozdítani. Ezen a téren is megkezdődtek a pontos laboratóriumi vizsgálatok és egy kiváló vegyész-mérnök, Max Haas rájött arra, hogy ezt az értékes fémét szénalakkból,

Szent László nyomda rt.

Szilágyi Dezső-u. 5.

Mindenféle nyomtatványokat izlésesen készít.

szénhamuból és a szén kimosásánál használt maradékokból is elő lehet állítani, amennyiben ezeknél a melléktermékeknél megfelelő minőségű anyag járul az alapanyagokhoz. Érdekes, hogy ezzel az eljárással kapcsolatban mint mellékterméket cementet is lehet előállítani. További kísérletek folynak az alumíniumnak az anyagból való közvetlen előállítására, különösen elektrolitikus felbontás útján. Ennél fontosabb szerepe van annak a kryolith nevű anyagformációnak, amely elsősorban Grönlandban fordul elő. Erre mostanában reáttették kezüket az északamerikaiak, azonban a német vegyészeti tudomány ezt az anyagot már elő tudja szintetikusán állítani. (KKK)

Később történik rendelkezés az ipari növények termeléséről

A háborúval kapcsolatos honvédelmi és közellátási szükségletek biztosítása érdekében már évek óta kormányrendelet biztosítja megfelelő területen az olajos- és rostosnövények, valamint a cukorrépa és dohány kötelező termesztését. Természetesen jelenleg, amidőn a mezőgazdasági termelés minden ágában fokozott háborús erőfeszítésre van szükség, az új gazdasági évben is elkerülhetetlenül szükség lesz az ipari növények megfelelő területen leendő termesztésére és ennek intézményes, szakosított szervezésére. Minthogy azonban a kormány a kötelező termesztés körét és mérvét a háborús szükségletekből eredő elkerülhetetlen legkisebb mértékre kívánja korlátozni és a tudó intézkedéseknél figyelembe akarja venni a folyó évi termelés során szerzett tapasztalatokat, az ipari növények termelése tekintetében, csak a kora őszi hónapokban fog intézkedni. A földművelésügyi és közellátási kormányzat reméli, hogy a gazdaközönség termelést szerződéssel megfelelő nagy területen önkéntesen fogja biztosítani az ipari növények termesztését és így nem lesz kénytelen ezek termesztését rendeleti intézkedéssel kötelezővé tenni. A jelenlegi helyzet szerint az ipari növények termesztését nagyjából az eddigi méretekben kell majd fenntartani az új gazdasági évben is. Ezért a gazdák a folyó évi termés betakarítása után a jövő évre szóló talajelőkészítési és egyéb munkálataikat úgy végezzék, valamint a vetőtervüket úgy állítsák össze, hogy ez lehetővé tegye az ipari növényeknek az eddigi keretek között történő termesztését. A földművelésügyi kormány a termelő növények megválasztása terén a gazdák számára a honvédelmi szükségletek által megengedett határokon belül az eddiginél nagyobb szabadságot kíván biztosítani.

Kávéházakban és eszdeglőkben kérje „MAGYAR LAPOK”-at.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 4.30 P.
 3 óra 12.40 P.
 Postatakarékpenziári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

HOLNAP, JULIUS 1-ÉN ELSŐ SZOMBATI A Szent Orsolya zárda templomában a 7 óras szertmisen és közös szentéldozáson találkozhatnak mindazok, akik azt a fatimai Szent Szűz tiszteletére a világbékeért, valamint buzgó papokért ajánlják fel.

Az erdélyi kispapok bibliografikai kutatásokat végeznek. Sándor Imre pápai prelátnak, kolozsvári általános püspöki helytartó elrendelte, hogy az erdélyi kispapok a nyár folyamán bibliografikai kutatásokat végezzenek. A kispapok munkája kiterjed azokra a hagyományokra, amelyek kiváló lelkipásztorokról a nép ajkán élnek. Felkeresik a plébániákat, a könyvtárakat, a hagyományokat őrző öregeket és feljegyzik az előadásaikban talált értékeket. A papnövendékek felosztották maguk között a felkeresendő plébániákat és így elkerültek, hogy ugyanarra a helyre többen ne menjenek.

A „Kisebbségi Körlevél” legújabb száma közli Mikó Imre országgyűlési képviselő irását Kossuth Lajosról és a nemzetiség kérdésekről, valamint dr. Lahmann György m. osztrák nagykövetségi irását. A nemzetiségi oktatásügyi fejlődése címmel. Érdekes cikk jelent meg még a legújabb számban a szerb nemzetiség helyzetéről az uralomváltásig, valamint a magyar határokon túli magyarság helyzetéről. Gazdag könyvszemle egészíti ki a tartalmat.

Julius 1-től átmenetileg bezárják a budapesti fiókok negyedrészt. A budapesti pénzügyintézeteknél is, miként a gazdasági élet más területein, munkaerőhiány keletkezett. Ez a körülmény az érdekelt pénzügyintézetek messzemenő racionalizálási intézkedésekre kényszeríti. Ennek során a budapesti fiókhálózatot rendelkező fővárosi pénzügyintézetek — a pénzügyminiszter felhívására — elhatároálták, hogy budapesti fiókjainak egynegyed részét július hó 1. napjával átmenetileg szüntetik. Az ügyfeleket tehát július hó 1-étől kezdve az illető pénzügyintézetnek a szűnő fiókhöz legközelebb eső más fiókjainál fogják kiszolgálni.

Elnöki székfoglaló a Központi Sajtóvállalatban. A Központi Sajtóvállalat Részvénytársaság szerdán, június 28-án déli tizenkét órakor tartotta évi rendes közgyűlést, Baranyay Lajos vezérigazgató elnöklésével. A közgyűlés egyhangúlag az igazgatóság tagjává választotta dr. herceg Batthyány-Strattmann Lászlót. A közgyűlés után tartott igazgatósági ülésen az elhunyt gróf Zichy János v. b. t. aranygyapjas lovag elhalálozása folytán megüresedett elnöki tisztségre egyhangú lelkesedéssel dr. herceg Batthyány-Strattmann Lászlót választotta meg.

Megjelent a Pannonnalmi Szemle legújabb száma. Kiemelkedik ebből Bánhegyi Jób dr. írása Juhász Gyula írájáról metafizikai és vallásos indítékairól. Mihályi Ernő dr. cikke az egyiptomi szobrászatról és Tihanyi Bánk dr. „Amiről az istenek beszélnék” c. érdekes írása. Ezenkívül Magasi Artur versei. Figyelő és könyvbírálatok teszik magas színvonalúvá a szemlét.

Pénteken utoljára:

Ez történt Budapestben

Nyári szünet a városi könyvtárban. Nagyvárad, június 30. A Nagyvárad városi nyilvános könyvtárban szombaton, július 1-én kezdődik a szokásos nyári szünet, amely egy hónapig, vagyis augusztus elsejéig tart. A könyvtár ezalatt nem szolgáltat ki könyveket és természetesen a közönség az olvasótermeket sem látogathatja. A tisztviselők azonban a „szünidő” alatt is dolgoznak és ezt a hónapot arra használják fel, hogy a könyvtár új anyagát rendezzék és az újonnan vásárolt könyvekről kimutatást készítsenek.

TÖRVÉNYHATÓSÁGI BAJTÁRSI SZOLGÁLAT A HADIGONDOZÁS FELADATAINAK TÖKELETESEBB ELÁLTÁSÁRA. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A belügyminiszter legutóbbi rendelkezésében a társadalmi hadigondozás feladatainak minél tökéletesebb ellátása érdekében az eddig nagyon jól bevált vidéki bajtársi szolgálatnak törvényhatósági tágozatokként való megerősítését rendelte el. A törvényhatósági bajtársi szolgálat lesz a jövőben az Országos Hadigondozó Szövetség és a községi bajtársi szolgálatok között az összekötő szerv. Ennek a szervnek az elnöke a vármegye alispánja, törvényhatósági városokban pedig a polgármester.

WAWEL ELUTASITOTTA GANDHI KERESÉT. Barcelona. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Mint a brit híroroda Új-Delhiből jelenti, Wawel alkirály csütörtökön válaszolt Gandhi leveleire. Mint ismeretes, Gandhi azt javasolta, adják meg neki az alkalmat, hogy a munkügyi bizottság kongresszusai tagjaival találkozhassék, vagy tárgyalhasson az alkirályal az általános politikai helyzetről. Új-Delhiben úgy tudják, hogy Wawel nem teljesíti Gandhi kérését.

MEGHALT HODZSA MILÁN. Lisszabon. (MTI.) A NTL jelenti: Az angol hírszolgálat jelenti: Hodzsa Milán, Csehszlovákia volt miniszterelnöke Floridában az elmúlt éjszaka meghalt.

MEGNYILT a Katolikus Kör.

MÁTYÁS-KERT

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

VARGA POLDI cigányzenekara szórakoztatja a nb. közönséget.

ELKÉSZITI A VÁROS A KIÜRÜLT LAKÁSOK PONTOS KATASZTERÉT. Nagyvárad, jun. 30. A jövő héten értekezletet tart a helyettes polgármester a zsidók kitelepítésével kapcsolatban felszabaduló, valamint a bombatámadás következtében kiürült, de csak átmenetileg lakhatatlan házak ügyében. A polgármester elkészíteti az üres lakások pontos kataszterét, amire több szempontból is szükség van, mert a kataszter alapján fog dönteni a város vezetősége, hogy melyek azok a lakások, amelyek egészségi vagy városrendészeti szempontból megszüntendők. E kimutatás figyelembevételével valósíthatja meg a város azokat a városrendezési terveket, amelyek eddig a lakáshiány miatt nem voltak végrehajthatók.

KORONA filmszínház

Szombaton bemutató!

Sári biró

a magyar irodalom egyik remeke
 írta: Móríc Zsigmond

Főszerepben: Mály Gerő, Lázár Mária, Kelemen Éva, Mihályi Ernő, Bihari József,

BELVÁROSI

Pénteken
 utoljára:

Hamupipóke

Szombattól:

Sok hűhó Emmiért

Szelezky, Javor, Csontos, Maklary, Pethes, Vizváry M.

Szombattól a CASINO-ban

SARAJEVO

Főszereplői:
 T. Fekete Mária, Kiss Ferenc.

Pénteken utoljára: A POTYAUTAS

Julius 1-én tartják az erdélyi nyerevénykölcsön sorsolását. Az erdélyi nyerevény kölcsönkötvények 6 nyerevény-sorsolását július 1-én tartják a székesfővárosi pénzügyigazgatóság helyiségeiben. A főnyeremény ezuttal 500.000 pengő. — Most összesen 1079 nyerevény kerül sorsolásra, együttesen 1.400.000 pengő értékben. A nyerevények augusztus elsejével kerülnek kifizetésre, ezenkívül a törlesztési tervnek megfelelően 3.800.000 pengő névértékű kötvényt sorsolnak ki törlesztésre.

Felhívás a cipész és csizmadia lábbeli készítő iparosokhoz! Felhívjuk a figyelmüket az Ipartestületek Országos Központjának 6137—1944. számú rendeletére, amely szerint minden kézműves iparost típuslábbeli készíttéssel óhajt ellátni. — Azonkívül az anyag elosztással kapcsolatos megbeszélést hétfőn, azaz július 3-án este 6 órai kezdettel tartjuk meg. Pontos megjelenést kérünk, mivel taggyűlés is lesz. Nagyvárad, 1944. június hó 30-án. Elnökség.

Székellyföldi és felvidéki ösztöndíj festőművészek számára. A vallás- és közoktatásügyi miniszter pályázatot hirdet 12 székellyföldi és felvidéki ösztöndíjra, amelyre minden magyar honos festőművész és festőművész pályázhat, aki nem zsidó. Egy-egy ösztöndíj 850 P, arányuk ellenében az ösztöndíjban részesülők a Felvidéken, illetve a Székelyföldön két-három hónapon át művészi munkára alkalmas helyen dolgozni kötelesek. Az ösztöndíjak július 15-étől szeptember 15-ig vagy augusztus 15-től október 15-ig, két-három hónapra szólnak. A pályázatot az Országos Irodalmi és Művészeti Tanácshoz kell benyújtani július 5-ig. (MTI)

HÉTFŐN ÉRTEKEZLET DÖNT A HADBAVONULTAK HOZZÁTARTOZÓINAK TÁMOGATÁSÁRÓL. Nagyvárad, jun. 30. A hadbavonultak hozzátartozóinak helyzetével, különösen ellátási és lakáigényeivel a leghatározottabban kíván foglalkozni a helyettes polgármester, azért hétfőn a hadigondozó tiszt és az érdekelt ügyosztályok vezetőinek bevonásával értekezletet tart. Az értekezleten határozatnak arra nézve, hogy a hadbavonultak hozzátartozóit mi módon részesítsék abban a támogatásban, amelyet megérdemelnek.

Pk. 1066—1944. szám.

Arverési hirdetmény

Szűcs Lajos margittai ügyvéd által képviselt KirillaTógyer javára 260 P tőke és járuléka erejéig a margittai kir. járásbíróóság 1944. évi 727. sz. végzésével elrendelt kiértékelési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1944. évi május hó 5-én lefoglalt 1150 P-re becsült ingóságokra a margittai kir. bíróság fenti sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak végrehajtást szenvedő lakásán, Tóti község 189. sz. al. leendő megtartására határidőül 1944. évi július hó 7. napjának délutáni 3 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt borjút, mérleget s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek, de legalább a becsár kétharmad részéért, készpénzfizetés mellett el fogom adni.

Margitta, 1944. évi június hó 15.

ZSIGMOND GÉZA,
 kir. bír. végrehajto.

SPORT

Döntetlenül végződött a horvát csapat ellen az első visszavágó mérkőzés

NAC—Gradjanski 1:1 (1:1)

Nagy és megérdemelt érdeklődés előzte meg a NAC—Gradjanski nagyváradai mérkőzését. Szerdán a hajnali órákban érkezett a horvát csapat városunkba. Csütörtökön délelőtt megsemmisítették a várost. Délelőtt 11 órakor a város vezetősége élén dr. Gyapay László polgármesterrel fogadta a két csapat és a magasabb sportfórumok vezetőit és villás reggelit adott részükre. Utána a polgármester meleg szavak kíséretében nagyméretű Szent Lászlóplakettel nyújtott át a vendégeknek Zágráb város főpolgármestere címére. A Gradjanski vezetőket Nagyvárad albumával ajándékozták meg. Az ajándékokat Pettermance Gyula, a Gradjanski sportigazgatója köszönte meg.

Délután már 4 óra tájban megkezdődött a népvándorlás a pálya felé. A bejárati főkapun és a lelátón a horvát és a magyar lobogókat lengette az enyhe szél. Az ünneplésesség mellett is igen izgatott a hangulat a közönség körében. Nagy a tekintélye a Gradjanskiak és mégis szeretnék, ha alaposan visszavágná a NAC.

8000 néző szorong a pálya körül, amikor Kékessy játékvezető sípjelére kifutnak a csapatok. Oriási taps fogadja a vendégeket. A katonazenekar a horvát és magyar himnuszt játsza, majd így állnak fel a csapatok:

NAC: Vécsei, Mészáros — Ónody, Perényi, Juhász, Deményi, Lóránt, Tóth III., Barna, Bodola, Sárvári.

Gradjanski: Brozovics, Dubac, Pleše, Jazbinssek, Lechner, Cimmermanics, Kokotovic, Wölfl, Lokosek, Bobek.

A NAC kezd enyhe széllel szemben, de azonnal támadásba lendül, azonban Bodola Tóth Matvi háttámadó ad és elakad a roham. Tapogatózó mindkét csapat játéka. A NAC-nak az 5. percben adódik egy nagy helyzete. Perényi magas labdát ad be középre, Glázer kifut. Lóránt ügyesen áttemeli rajta a labdát, de túl magasra sikerül és a kapu fölé megy a bőr. A 8. percben jönnek fel először a horvátok. Cimmermanics ad be, de Bobek csőrrel mellé pöccint. A 15. percben egy perces szünet a hősök emlékére. A vendégsapat tér magához hamarabb a lámpalózból és a 17. percben erősen támad is. Majd Bodola vezetni támadásra a csapatot, Tóth Matvit szökteti, őt azonban szögletre szereli Brozovics.

Ettől kezdve a NAC is mindenképp belemelegszik a játékba és

hatalmas fölényt harcol ki. A 25. percben Ónody hozza fel balszélen a labdát egészen a sarokszélőig, onnan bead, a kemény Gradjanski-védelem azonban tisztáz.

A 28. percben születik meg a NAC gólja.

Juhász hozza fel a labdát, Deményihez továbbít, ő magas labdával küldi előre Barnát, az összekötő remek fejessel teszi a bőrt Sárvári elé aki 10 méterről védhetetlen gólt lő. (1:0).

A NAC fölénye ettől kezdve állandósul és már a második gólt várja a közönség, amikor a 43. percben súlyos védelmi hibából kiegyenlít a Gradjanski. Egy ártatlannak látszó labdát vágnak a kapu elé a horvátok.

A NAC-védelem egy pillanatra zavarba jön, Ónody rosszul találja el a labdát és a kitűnő helyzetben levő Wölfl elé teszi, aki nek csak bele kell rúgni és máris Dolfi hálójában táncolt a bőr. (1:1) Továbbra is a hazai csapat támad, de az eredmény már nem változik.

II. félidő

Szünet után ismét csak a NAC kezd támadásba. Bodola remek labdával szökteti Matvit, a szélső megfut és jól ível be. Sárvári kitűnő érzékkel fut rá és élesen fejel, de Glázer mint a legyet, úgy kapja el a már

gólnak látszó labdát. Erősít a Gradjanski is és több támadást vezet, a védelem azonban most része van. A 13. percben Wölfl helyére Lesnik áll be és láthatóan javul is a csapat. A 15. percben Tóth III. beadását Lóránt, szinte akrobatikus mozdulattal fejele kapura, de az ügyes Glázer helyen van. Ezután mezőnyjáték alakul ki a egy kicsit enged az iram. A 20. perctől kezdve jön fel ismét a NAC, de a kemény horvát védelem mindent rombol. Tóth Matvi különlegesen tiszteli Brozovicsot, láthatólag kerüli a harcot. Kár, hogy a jobbszárnyat nem foglalkoztatja Sárvári többet. A játék befejezése előtt megadódik Bodolának és Sárvárinak is egy-egy nagy helyzete, de Glázer szerencsésjeit nem képesek megtörni, s döntetlennek kénytelenek zárni a mérkőzést.

Szögletarány 3:2 (2:2) a Gradjanski javára.

Mindkét csapat elfogódottan kezdett, meglátszott tapogatózó játéku-kon, hogy nagyon tisztelik egymást és inkább a védelemre fektették a súlyt, mint a támadásra. Az első negyedóra után azonban a NAC magára talált és amikor megszerezte a vezetést, úgy nézett ki a dolog, hogy gólokkal fog győzni. Ám a futballhoz jó adag szerencse is kell, ez pedig most elpártolt a zöldfehérektől és kénytelenek voltak a döntetlenre is beérni.

Ugyanezt mondhatjuk a második félidőről is, amikor szintén a NAC volt a többet támadó és mégsem volt képes a győzelmet kiesikarni. Most már túlságosan el is keményedett a játék s kár, hogy egyes játékosok labda helyett inkább emberre mentek és így nem is lehetett komoly eredményt várni ebben a túlfűtött ideges hangulatban.

SZÍNHÁZ

Keresztes Kató és Domby Imre bemutatkozása a Szigligeti színházban

A kolozsvári Nemzeti Színház két fiatal tagja, Keresztes Kató és Domby Imre mutatkozott be a Szigligeti Színházban, szerdán délután, az Egy csók és más semmi című operettben. Kedvesek, csinosak, frissen mozognak a színpadon, az énekhangjuk is kellemes, ha nem is valami nagy terjedelmű, s játéku-kban sok biztató ígéret van, bár mint színészek kissé még kiforratlanok. Szakmájukban,

a táncban azonban elsőrangú teljesítményt nyújtottak: második felvonásbeli táncjelenetük oly bravuros volt, hogy a közönség zajos tapsal ismételtette meg ezt velük. A két fiatal kolozsvári színész általában sikert könyvelhetett el nagyváradai bemutatkozásán, s amennyire egy fellépésből ez megállapítható, úgy látszik, hogy szerződöttesük nyereség volna a Szigligeti Színház együttese számára.

A színházi iroda közleményei

A színtársulat búcsúelőadása péntek este

Hölgyeim elég volt című kacagató bohózatban búcsúzik a színtársulat pénteken este fél 7 órakor. 3 órás derűltég és harsány kacagás! Finom szellemes francia humor! Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni!

Szombaton nincs előadás!
Pécsi öregdiákok együttese vasárnap délután fél 4 óráig és vasárnap este fél 7 óráig vendégszerepei a színházban. A magyar rádióból ismert és népszerű együttes teljesen új műsorral kacagtatja meg a váradai közönséget. Konferál: dr. Legényei József. Fellépnek: dr. Szőnyi Jenő, dr. Tolnai Gusztáv, dr. Szentgyörgyi Tamás, Melczar Andor, Meeseki Ru-

dolf. Mérsékeltlen felemelt helyárak. Jegyek elővételben a színházi pénztárnál válthatók.

Szerdán délután fél 4 órai kezdettel Keresztes Kató és Domby Imre, a kolozsvári Nemzeti Színház szülő halltáncosainak fellépésével *Egy csók és más semmi* című operett kerül színre. Egységes filléres helyárak!

Az utolsó hét műsora:

Pénteken este fél 7 órakor: *Hölgyeim elég volt.*

Szombaton: *Nincs előadás!*

Vasárnap délután és este: *Pécsi öreg diákok együttese.*

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Hasas koca és suldok eladók, ugyanott modern konyhabutor is. Suito István, Gyár-u. 16. 312

Telocserepet keresek megvételre, ugyanott szőlőkaró eladó. Eastya-u. 3. 309

Eladó egy Kranzberger dukó-spriccedő, Össitelep, Mester-u. 70. 305

Eladó cséplőgarnitúra, szeszfordó berendezés rezüstökkel, két henteskocsi, élőállat mérleg, három használt ablak, három használt ajtó. Alapi-utca 11. Telefon: 23—26. 299

Különféle

Fertőtlenítési, potoska, mely es min dennemü férgek irtását 3x evi gyakorlattal vállalja, Varga, Dankó Pista-utca 6, Telefon 27—56. 313

Menyasszony és koszorúany művirag fejdíszek és kezesokrok. Ezüst- és aranylakodalmakra csokrok és kosarak olcsón, szép kivitelben megrendelhetők. Ruhákra virágok raktáron, azonnal hozott anyagokból is olcsón készülnék. Karácsonyi püspök-u. 52. (Erzsébetligeti sportpályánál.)

Bombakárosultak figyelmebe! Hulladék faanyagot, deszkát, gerendit megvételre keres Vegyi és Élelmiszeripari r. t., Anyos Pál-utca 2—6. sz. 306

Mosást, vasalást vállalok. Bartovics Józsefné, Hitler Adolf-u. 45—a. 301

Varrógépjávitás egy évi felelősséggel. Jakab műszerész. Kossuth-u. 5. Telefon 23—30.

Állást nyec

Elsőrendű negatív és pozitív felvétel, laboránssegédet és nagytűcsiszárókat magas fizetéssel telvesünk. Poto Angyal. 311

Mindenes szakácsnót elcsere felveszek. Jelentkezzenek 9—12 között. Buzsák, Beöthy Odön-u. 67. 310

Cipészegédet állandó vagy kisegítő munkára felveszek. Levente-u. 3. 308

Kocsisokat és béresekkel felvesz Dreher-Haggenmacher Sörgyár. Jelentkezés a váradszőlősi telepen 10—12 között. 307

Könyvelőt vagy könyvelőnőt, perfect gyors- és gépirónót azonnali beférése keres. Hangya kirendeltség, Kapisztrán-ter 22. 304

Cséplőgéprez traktorhoz és gőzgéphez állást keres. Gerlicze Mihály, Rojt. 303

Önálló szakácsnót vagy szaitácsót, két konyhaleányt, ügyes fiatal csapat felvesz a Bakesy Étterem, Kapucinus-utca 3. 302

TANULÓT és kifizetőt (leányt) felveszek. Major György, Rákóczi-ut 13. 389

Uj férfi magyar ruha közepes tennetre eladó. Érdeklődni lehet Tóth István uriszabónál, Rákóczi-ut 22. 300

Állást keres

Negyedéves tanítónőképzős, németül is beszélő árvaleány gyermekek mellé állást keres. Vidéki helyek előnyben. Cim a kiadóban, vagy a Római Katolikus Nőszövetségéknél, Pray Gy-u. 5. sz. 294

Négy középiskolát vezetett urifény tudai vagy hasonló alkalmazást keres. Címeket a kiadóba kér. 290

Elveszett

Elveszett Anka Tivadar személyazonossági bizonyítványa több iratokkal. Becsületesen megtaláló hozza Hevesi-tételep, Volga-u. 11. alá jutalmat kap. 291

KIADÓTULAJDONOS

SEBENT LASZLO NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: A kiadásért felel: Dr. Pál Arpad Dr. Virág János
Főszerekesztő Szent László Nyomda R. T.
Tudapest

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén. Nagyvárad, Szilárdi Dezső-utca 3. szám.

Lapkihordókat,
lapárúsokat
ió fizetéssel felveszünk.
Jelentkezni lehet az
MAGYAR LAPOK
kiadóhivatalában.